

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı: 26.1.1990 Sayı: 20414)

Kanun No.
3605

Kabul Tarihi
18.1.1990

MADDE 1. — 18 Temmuz 1988 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE HİNDİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA KARŞILIKLI ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti birbirlerinin ülkelerinde bulunan vatandaşlarına hukukî ve ticarî konularda karşılıklı adlî yardımda bulunmak, adlî korunmalarını sağlamak arzusuyla, aşağıdaki Anlaşmanın akdedilmesini kararlaştırmışlardır.

BÖLÜM I GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Karşılıklı Adlî Yardım Koşulu

Âkit Taraflar, bu Anlaşma hükümlerine göre, birbirlerine hukukî ve ticarî konularda karşılıklı olarak adlî yardımda bulunmayı taahhüt ederler.

Madde 2

Yardımlaşma Kapsamı

1. Bu anlaşma hükümlerine göre, hukukî ve ticarî konularda anlaşma:
  - (a) İstinabe/adlî yardım talebi yoluyla delil sağlanmasını;
  - (b) Diğer Âkit Tarafın ülkesinde, ilgili şahıslara adlî belgelerin ulaştırılmasını ve tebliğini;
  - (c) Her Âkit Taraf vatandaşlarının dava açma veya kendilerini savunma ve mahkemelere müracaat hakkını kapsar.
2. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından:
  - (a) “Şahıslar” deyimi her milliyetten, gerçek ve tüzel kişiler anlamını taşır.
  - (b) “Vatandaşlar” deyiminden ikametgâhı nerede bulunursa bulunsun, ister hukukî ister gerçek, her Âkit Tarafın kanunlarına göre vatandaş olan tüm kişiler anlaşılır.

Madde 3
Yardımanın Reddi

Karşılıklı adlî yardım talebi, ancak ülkesi dahilinde talebi yerine getirecek olan Âkit Taraf, bu talebi, egemenlik, güvenlik ve kamu düzenine aykırı telâkki etmesi, halinde veya kendi ilgili kanunları sorunu karşılayamayacaksa, yerine getirilmeyebilir.

Madde 4
Haberleşme Dili ve Kanalı

1. Karşılıklı adlî yardım talebi, istenilen Tarafın yetkili makamlarına, Diplomatik veya Konsüler kanallardan ulaştırılacaktır.

2. Yardım talebi ve belgeler İngilizce dilinde veya onaylanmış İngilizce dilinde tercümesi ile tevdi edilecektir.

BÖLÜM II
DELİL SAĞLANMASI

Madde 5
İstinabe/Adlî Yardım Talebi

1. Âkit Taraflardan birinin bir adlî makamı diğer Âkit Tarafın ülkesinde delil sağlanmasını gerekli gördüğünde, bu deliller, 7 ve 8 inci maddelerde belirtilen herhangi bir şekilde İstinabe/Adlî yardım talebi yoluyla sağlanabilir.

2. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından delil sağlanması:

(a) Bir tanığın yeminli veya yeminsiz ifadesinin alınmasını,

(b) Muhakeme usulü uyarınca bir tanığa yemin tevcihini,

(c) Talep edilen ve (a) ve (b) fıkraları uyarınca tanıklık eden kişilerce sunulan, delillerle ilgili belgelerin, kayıtların, örneklerin, ibrasını, teşhisini veya incelenmesini kapsar.

Madde 6
İstinabe/Adlî Yardım Talebinin Muhtevası

1. İsteyen Tarafın adlî makamları, kendi millî kanun hükümlerine uygun olarak, istenilen Tarafın yetkili hukukî makamına muhatap bir İstinabe/Adlî Yardım talebi ile hukukî ve ticarî konularda delillerin sağlanmasını isteyebilir.

2. İstinabe talimatı genelde:

(a) Delil sağlanmasını isteyen hukukî makamı;

(b) İstene delillerin sağlanmasını gerekli kılan davanın niteliğini ve bu konuya ilişkin bütün gerekli bilgileri;

(c) Davaya taraf kişilerin ad ve adresleri ile varsa bunların temsilcilerini;

(d) Sağlanacak delilleri; ve

(e) Sorguya çekilecek kişilerin ad ve adreslerini içerecektir.

3. Gerekli görüldüğü hallerde, istinabe/Adlî Yardım talebine, tanıklara ya da ilgili diğer kişilere sorulacak soruların bir listesi, veya ifade verecekleri konuya ilişkin açıklama ve verecekleri ifade ya da tanıklık edecekleri konuya ilişkin belgeler eklenecektir.

4. İstinabe Adlî Yardım talebinde ifadenin yeminli ya da yeminsiz alınıp alınmayacağı belirtilecektir.

İsteyen Taraf, istenilen Tarafın Kanunlarına uygun olması koşulu ile, diğer Tarafa, müdahil olanlar veya temsilcilerinin istemi üzerine soruların sözlü olarak sorulmasına izin verilmemesi isteyebilir.

Madde 7

İstinabe/Adf Yardım Talebinin Yerine Getirilmesi

1. İstenilen Tarafın yetkili makamı istinabe Adf Yardım talebini, kendi kanunlarına uygun olarak yerine getirecek ve delilleri, kendi memleketin kanunlarının elverdiği usul ve zecri tedbirleri alarak temin edecektir.

İstenilen Taraf, isteyen Tarafın istinabe talimatında özel bir usulün uygulanmasının açıkça istenmesi halinde, bu talebin istenilen Tarafın kanunlarıyla bağdaşmaması durumu dışında, yerine getirecektir.

İstinabe/Adf Yardım talebi mümkün olan en kısa zamanda yerine getirilecektir.

2. İstinabe/Adf Yardım talebinin iletildiği makam, bunu yerine getirmeye yetkili değilse, 8 inci maddeye göre red edilmesi dışında, kendi inisiyatifini ile sözkonusu istinabe/Adf Yardım talebini ülkesindeki yetkili makama tevdi edecektir.

3. Bir istinabe/Adf Yardım talebi yerine getirildiğinde, istenilen Taraf talebin yerine getirildiğini gösteren gerekli belgeleri, ulaştırılmasında kullanılan kanallarla diğer Tarafa iletacaktır.

4. İstinabe/Adf Yardım talebinin kısmen veya tamamen gönderildiği makamca yerine getirilmediği tüm hallerde, isteyen Taraf yerine getirilmeme nedenlerinden mümkün olan en kısa zamanda haberdar edilecektir.

Madde 8

İstinabe/Adf Yardım Talebinin Red Nedenleri

1. Üçüncü maddede belirtilen nedenler dışında, İstinabe/Adf Yardım talebinin yerine getirilmesi aşağıdaki hallerde reddedilebilir:

(a) İstinabe/Adf Yardım talebinin doğruluğu saptanmamış ise; veya

(b) İstinabe/Adf Yardım talebinin istenilen Taraf ülkesinde yerine getirilmesi, bu tarafın yargı yetkisi dışında kalıyor ise,

2. İstenilen Taraf, İstinabe/Adf Yardım Talebinin bu Anlaşma hükümleri dışında kaldığına hükmederse, isteyen Tarafı anında bundan haberdar edecek ve itirazlarını da belirtecektir.

Madde 9

Masraflar

1. İstenilen Tarafça, İstinabe/Adf Yardım Talebinin yerine getirilmesi ve delil temini hiçbir şekilde masrafların, harcamaların ve ücretlerin isteyen Tarafıdan tediyesine mahal vermeyecektir.

2. Öte yandan, istenilen Taraf aşağıda belirtilenlerin isteyen Tarafça tediyesini talep edebilir.

(a) Tanıklara, bilirkişilere ve tercümanlara verilen ücret ve yapılan masraflar;

(b) İsteğiyle gelmeyen tanıkların celbi için yapılan harcamalar; ve

(c) 7 nci madde uyarınca özel bir usulün uygulanması için yapılan masraflar ve harcamalar.

BÖLÜM III

TEBLİGAT

Madde 10

Tebliğat Talebi

1. Hukukî ve ticarî konularda, her Âkit Taraf diğer Tarafa, bu Tarafın ülkesindeki kişilere celp gönderilmesi veya diğer adf belgelerin tebliği için gerekli evrakı gönderebilir.

3605

18.1.1990

Bununla birlikte, her Âkit Taraf diğer Tarafın ülkesinde bulunan kendi vatandaşlarını ilgilendiren adlı veya adlı olmayan belgeleri, zecri tedbir almaksızın, Diplomatik Temsilcilikleri veya Konsolosluk aracılığı ile vatandaşlarına doğrudan tebliğ etmekte serbesttir.

2. Tebliği istenen celp veya diğer adlı evrak, isteyen tarafça, istenilen tarafın yetkili makamlarına kendi Diplomatik veya Konsüler temsilciliği aracılığı ile tevdi edilecektir.

Tebliğ talebine, gerekli tebligat evrakı eklenecektir. Talep ve belgelere iki nüsha ve onaylanmış İngilizce tercümeler eklenecektir.

Madde 11

Talebin Kapsamı

1. Tebliği talep edilen celp ve diğer adlı belgeler:

- (a) Talebi yapan makamın adını,
- (b) Tebliğ edilmesi istenen belgenin niteliğini,
- (c) Tebligat yapılacak kişinin ad, adres ve kimliğini;
- (d) Eğer var ise, Tarafların ad ve kimliklerini belirtecektir.

2. Tebligat taleplerinde, isteyen Taraf, istenilen Tarafın kanunlarına aykırı olmaması koşuluyla, tebligatın özel bir şekilde yapılmasını isteyebilir.

Madde 12

Tebliğatin Yerine Getirilmesi

1. İstenilen Tarafın yetkili makamı tebligatı:

(a) Kendi millî kanunlarının benzeri belgelerin tebliğinde öngördüğü usule uygun olarak, veya,

(b) İstenilen Tarafın Kanunlarına aykırı olmadığı müddetçe isteyen Tarafça taleplemede gösterilen özel bir şekilde yapabilir.

2. (1) inci paragrafın (b) fıkrasında yeralan hükümler uyarınca, tebligat her zaman muhatabının isteyerek kabul etmesi halinde, basit şekilde tevdi edilebilir.

Madde 13

Tebliğatin Reddi

1. Bu Anlaşma hükümlerine göre tanzim edilmiş tebligat talebinin yerine getirilmesi aşağıdaki hallerde red edilebilir:

- (a) Tebligat talebinin doğruluğunun saptanamaması, veya
- (b) 3 üncü maddede belirtilen nedenler dolayısıyla.

2. İstenilen Taraf tebligat talebinin bu Anlaşma hükümlerine uymadığına kanaat getirirse en kısa zamanda isteyen Tarafa tebligatın red nedenlerini bildirecektir.

3. Tebligat talebinin yerine getirilmediği her durumda, kendisinden talepte bulunulan, istenilen Taraf yetkili makamı, talebin reddedilmesi nedenini isteyen Tarafa mümkün olan en kısa zamanda talebin iletiildiği kanaldan bildirecektir.

Madde 14

Tebellüğ Belgesi

1. Tebligat talebini yerine getiren ülkenin yetkili makamı isteyen Tarafa ya talebin yerine getirildiğini gösteren usulüne uygun olarak muhatabı tarafından imzalı, tarihli ve adresli ve yetkili makam tarafından onanmış mazbatayı veya tebligatın yapıldığını, şeklini, ne zaman

3605

18.1.1990

ve nasıl ve kime yapıldığını kapsayan bir şahadetnameyi tevdi edecektir.

2. Tebligat talebi, istenilen Tarafça yerine getirilmediği halde, bu şahadetname talebin yerine getirilmesini engelleyen nedenleri ve tebliğ teşebbüsünün yapıldığı tarih ve şekli kapsayacaktır.

Tebliğ mazbatasını ya da tebligat teşebbüsünü kanıtlayan şahadetname tebliğ edilecek evrakın bir nüshasının üstüne eklenerek talep edilen tarafa tevdi edilecektir.

Madde 15

Masraflar

1. Tebligatın yerine getirilmesi herhangi bir isim altında isteyen Tarafça ücret, masraf ve resimin tediyesine yol açmayacaktır.

2. Bununla birlikte, usulüne uygun olarak yerine getirildiğinde, isteyen Taraf istenilen Tarafın Kanunlarına uygun olarak:

(a) Tebligatı yerine getirmek için Kanunlarına göre yetkili kişi veya adli memurun çalıştırılmasından;

(b) 12 nci maddenin (b) fıkrasına göre isteyen Tarafın talep ettiği özel bir usulün uygulanmasından doğan ve ödenmesini gerektiren; masrafları ve ücretleri tediyeye edecektir.

Yukarıda belirtilen bu masraf ve ödemeler istenilen Tarafın mahkemelerindeki rayiçten fazla olmayacaktır.

BÖLÜM IV NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 16

Yürürlüğe Giriş

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi onaylanmasına tabidir. Bu Anlaşma onay belgelerinin teatisinden itibaren 30 gün sonra yürürlüğe girecek ve süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

Madde 7

Sona Erme

Âkit Taraflardan her biri diğer Âkit Tarafa 6 ay önceden yazılı bir bildirimde bulunarak her an Anlaşmayı fesh edebilir.

Yukarıdaki hükümleri tasdiklen, Âkit Tarafların yetkili temsilcileri bu Anlaşmayı imzalayıp mühürlemişlerdir.

Ankara'da 1988 Temmuzun 18 inci günü İngilizce dilinde 2 nüsha olarak hazırlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Hindistan Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
24	64	6
36	50	590
39	66	193:195,216:220

I - Gerekçeli 298 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Adalet ve Dışişleri komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/540